

RIK VAN DEN BOS

Q & A

DE NIEUWE
TONEELBIBLIOTHEEK

Personages

Gillis

Naomi

PROLOOG

GILLIS Ik, Gillis, kom uit de zweterige diepten van de stad, waar verre afstammelingen van de Batavieren zich dansend als goden bewegen en zo een patroon achterlaten waar met geen mogelijkheid nog een patroon in te ontdekken valt.

Hoewel ik zeker weet dat de Bataven-kinderen geen goden zijn en ik bijna zeker weet dat ik er zelf ook geen ben, denk ik vaak aan Ares, de niet-geliefde godenzoon van Zeus en Hera.

De noodlottige aanstichter van de bloedige

strijd, de moordzuchtige krijger, die tot het hoogste genot, wapengekletter en het aanrichten van een bloedbad rekent. Die zich met vreugde in de vijandelijke rijen stort en juicht bij het vallen van de verslagene, bij de doodskreten van stervenden en bij het aanschouwen van het met lijken bedekte slagveld.

Ares, een God met een woestheid die hem zelfs bij de onsterfelijke goden gehaat maakt. Bij zijn eigen vader Zeus, bij Athena, die hem wist te verwonden, waardoor hij schreeuwde zoals negen- of tienduizend mannen tezamen zouden schreeuwen.

Ik denk aan de jongenstweeling Deimos en Phobos, die Aphrodite hem in haar overspel

schonk. Deimos en Phobos. Vrees en Schrik.
Angst en Paniek. Zij flankeerden hun vader
Ares in de strijd. Reikten hem zijn schitterende
wapenuitrusting aan. Reden hem zijn gouden
strijdwagen voor.

Maar zij zijn goden. Voor hen is geen plek in
deze goddeloze wereld. Zij zijn verworpen tot
scherven in de grond en doen alleen nog het hart
van een of andere archeoloog sneller kloppen.

Maar zie. Leg de scherven bij elkaar. Zie hoe ze
worden afgebeeld. Hun haar doorgaans kroes en
kort, de ogen klein. De neusgaten wijd
geopend, een teken van hartstocht, de oudste
beeldhouwers stelden hen voor met baard. Hun

ganse lichaamsbouw en houding geven kracht te kennen.

Kijk naar ze, nu deze stad aan de voet staat van grote verschuivingen. Kijk naar ze, nu we op de drempel staan van een andere wereldorde, een nieuwe jaartelling met nieuwe heersers die de planeten, de sterren, met andere goden zullen aanroepen. Kijk naar ze, nu de eerste scherven van ons onder de aardkorst verdwijnen om over duizenden jaren gevonden en gekoesterd te worden.

Vind je het geen veelzeggend beeld?

Het aangezicht van deze woedende, strijdende goden op de flanken van een oude vaas?

Maar ze zeggen niets meer.

Nu is het aan mij om te spreken, om de profetische proloog te houden.

Ik, een magere goddeloze minkukel, een gladde sterfelijke worm, aan dezelfde wetten onderworpen als ieder ander mens.

De mens. Gevallen idool van een volk dat na het geloof in God, nu ook op het punt staat om het geloof in zichzelf op te geven.

Zie de stad. Ik geef om deze stad. Echt waar.

Een ingewikkelde schakering van knoop- en knelpunten, een complex bouwsel van

moeilijkdoenerij, waar de inwoners

nietsvermoedend doorheen blijven dansen tot

het ochtend wordt. Zie hoe de Batavieren hun

pas inhouden en kijken naar het avondrood,

hoor ze zachtjes fluisteren 'avondrood, mooi weer in de boot'. Zie hoe ze vergeten zijn wat het echt betekent als de horizon wordt ingekleurd met de kleur van bloed. Kijk naar hun gezichten. Zien ze het echt niet? Weten ze echt niet wat hen te wachten staat?

Waarschijnlijk niet. De toekomst is aan diegenen, die in staat zijn hem te zien en ze hebben zonnebrillen op.

Stad, ik groet u. Ook al duurt het nu niet lang meer of de eerste vlammen verteren uw gebouwen om de de rook ver boven u neer te laten slaan in een niet-bestaande hemel: u gaat me aan het hart.

I AANLOOP NAAR HET FEEST

Naomi raapt het briefje van de grond. Leest het, drukt het aan haar borst en stort jammerend ter aarde.

NAOMI Nee! Nee! Dat meen je niet.

Dat meen je godverdomme niet.

Kut kut kut.

Wat moet ik nu dan? Die afgekloven Cacharel-jurk voor de honderdste keer aantrekken zeker?

Die voor geen fuck bij mijn Jimmy Choo's past?

Weer aan komen kakken in die Patrizia Pepe

broek met die Martin Margiela trui? Jazeker, in

dat broekpak van Miu Miu lijkt mijn ass wel

van gebeeldhouwd marmer, maar ik daag je uit:

zoek er eens een passende clutch bij.

Verdomme.

Verdomme. Verdomme.

Ik heb de garderobe van een geestelijk
gehandicapte die ook nog eens kleurenblind is.

Niet te combineren. Geen fatsoenlijke
combinatie mogelijk.

Waarom vul ik in de TNT-app mijn
zendingsnummer en mijn klantreferentie in?

Om alsnog een heel dagdeel te moeten
wachten? 'Nee, we zijn er voor uw
convenience. U hoeft nu niet meer de hele dag
thuis te blijven, alleen nog maar van 9 tot 1 of
van 1 tot 6.'

Is er iemand op deze wereld die begrijpt dat een
ZZP'er ook op zaterdag niet zomaar een hele

dag binnen kan blijven zitten? Is er dan niemand die even de procesonzekerheid weg kan nemen? Via Track&Trace kan ik perfect zien wanneer mijn pakketje het pakhuis verlaat en wanneer het bij TNT op de lopende band ligt, maar zodra het in het busje van de bezorger verdwijnt ben ik aan mijn lot overgeleverd. Die last mile kan ik alleen maar wachten als een asielzoeker. Om vervolgens net een half uurtje te laat thuis te komen en achter het net te vissen.

Naomi huilt.

GILLIS Rustig maar. Kalm. Raap jezelf bij elkaar.

NAOMI Je hebt gelijk. Dankjewel. Zie, het regent buiten, het weder verbeeldt mijn gemoed. Maar ik ga niet bij de pakken neerzitten. Ik zal opstaan, als een yeti door mijn klerenkast lopen en er mooier uit komen dan ooit. Zie, daar sta ik al. In mijn beste ondergoed in de badkamer. Ik hou van lingerie, omdat het je doet rondlopen alsof je een geheim met je meedraagt. Ik lak mijn nagels, heel voorzichtig de eerste laag, laat ze met mijn haren mee drogen aan de lucht, om vlak erna de tweede laag totaal te verkloten. Ik probeer met mijn blote handen mijn haar te temmen alsof het een wilde beer is. Hij biedt moedig weerstand, maar uiteindelijk jaag ik hem een

haarspeld door zijn neus en leg hem mijn wil op. Een kapsel is de reflectie van de ziel dus ik wil dat het er luchtig uitziet, alsof het zo even, hups, in een hoge staart is opgestoken, maar elk plukje zit perfect.

Waar is de straightener?

De bel gaat.

NAOMI Fuck.

Naomi doet een badjas aan. Gillis op met een pakketje van Asos.

NAOMI O. Mijn. God. Jij bent een held.

GILLIS Nou...

NAOMI Nee echt, je hebt geen idee wat je in je handen hebt. Een in zachtritselend vloeipapier gewikkelde zwaar afgeprijsde heilige graal.

GILLIS Als u blij bent ben ik ook blij.

Naomi pakt de doos aan.

NAOMI *tegen de doos* Man, ik kan je wel kussen, werkelijk waar. Hier... *houdt de doos tegen haar oor*

GILLIS *wil krabbel* Eh, mevrouw...

NAOMI Ssst. Weet je wat deze doos fluistert?

GILLIS Nee.

NAOMI *fluistert* Wespentaille. Open rug. Hoge zijsplit.

GILLIS Okay. Nou, u heeft geluk. Ik reed nog effe langs en zag licht branden. Het contactmoment aan de deur was eigenlijk al geweest.

NAOMI O echt?

GILLIS Jazeker, heeft u het briefje niet gevonden?

NAOMI Nee, niks gezien.

GILLIS U kunt het pakket in het vervolg ook bij een pakketpunt neer laten leggen, dan kunt u het ophalen wanneer het u uit komt.

NAOMI Ja, dáár heb ik zin in. Moet ik nog iets tekenen?

Gillis zwijgt. Naomi kijkt hem aan.

GILLIS Sterkte vandaag.

NAOMI Ja. Dankjewel.

Gillis houdt Naomi een klembord voor.

Naomi zet ongeïnteresseerd een

handtekening en laat Gillis dan links liggen.

Ze opent het pakketje met een heel groot

mes. Haalt er een jurk uit en trekt deze aan.

Checkt haar oksels op haartjes.

NAOMI Het is zo'n avond waarop je je kat voor minimaal twee dagen eten in zijn bakje strooit.

Je weet nooit waar je terecht komt.

Je opent de Uber-app, druk op 'bestellen' en wacht tot een van de om je huis cirkelende zwarte autootjes toehapt.

Ping, een signaal dat er iemand aan komt,

Gillis op

NAOMI Houcine, een gast in een spijkerjack met een beetje een waterhoofd, een profielfoto met de blik van een serieverkrachter.

Auto: Volkswagen Passat Stationwagon.

Review: 3,5 ster. Ik annuleer hem.

Gillis af

NAOMI En stuur opnieuw een verzoek de wereld in.

Ping. Gillis op

NAOMI Dabir. Een jongen met zo'n net opgeschoren gelkapsel en een rond diamantje in zijn oorlel. Nette foto, in een pak met stropdas. Auto: BMW 7-serie. Review: 4,5 ster. Ik doe niets. Het teken dat hij mag komen.

Ping.

NAOMI Hey.

GILLIS Goedenavond dame.

NAOMI Hij houdt de deur voor me open.

GILLIS Wilt u een flesje water?

NAOMI Lekker.

...

Ben je al lang op de weg?

GILLIS Een uurtje. Maar ik rijd de hele nacht door. Veel feesten vandaag.

NAOMI O. *pseudo klagend* Ik heb een feestje. Van mijn werk. *ongemakkelijke stilte* Niet echt zin in. Beetje verplicht nummertje.

Mooie auto dit.

GILLIS Kopen?

NAOMI Haha.

GILLIS Nee, serieus. Ik ga binnenkort een nieuwe wagen halen.

Naomi checkt haar lipstick in een spiegeltje.

NAOMI O, wat ben ik blij dat Uber er is.

GILLIS O ja?

NAOMI Hoe vaak ik wel niet genaaid ben door die flikkers van TCA. Niet te tellen. Minstens twaalf kinderen moeten laten wegsnijden. Nee, maar echt, deur openhouden, flesje water erbij, het begint ergens in de verte weer op service te lijken zal ik maar zeggen.

GILLIS Ik ben wel een stuk minder gaan verdienen. En o, sociale zekerheid.

NAOMI In Amerika. Daar weten ze pas wat service is. Ben je ooit in Amerika geweest?

GILLIS Nee, ik kon alleen hier asiel krijgen.

Ik heb mijn smokkelaar nog gevraagd om door te reizen naar New York, maar hij wilde er niets van weten.

NAOMI ...

GILLIS Geintje.

NAOMI Ja, leuk.

GILLIS Ik ben geboren in Almere-Haven.

NAOMI Ja, dat zal wel.

GILLIS Het was echt maar een geintje.

Alsjeblieft niet in mijn review zetten dit?

Dat kost me klanten.

NAOMI Hou d'r nou maar over op.

GILLIS Wil je nog een flesje water.

NAOMI En dan? De hele avond pissen?

GILLIS Sorry.

NAOMI Ben je daar op uit? Dat ik als een of
andere cokesnol de hele avond bij de
toiletgroepen rond hang?

GILLIS Nee. Sorry. Sorry. Ik bedoelde het echt niet zo.

NAOMI Kutzooi, het regent nog steeds.

GILLIS Zal ik je mijn nummer geven, kom ik je ook halen?

Naomi negeert de vraag en gaat door met zichzelf. Gillis kijkt haar verbolgen na.

NAOMI Kut, die zeikregen. Straks ontploft mijn kapsel. Loop ik er de hele avond bij als een ontplofte soufflé. En ik kan onmogelijk met een waterflesje in mijn hand komen aanzetten bij het feest, dus smijt ik het onopvallend onder een geparkeerde auto.

GILLIS *roept haar na* Veel sterkte straks.

NAOMI Ik hou van het moment waarop het feest begint. Van taxideuren die opengemaakt worden, hoge naaldhakken die uit het donker van de auto de stoep zoeken, van vrouwen die eruit zien alsof ze zo uit de lucht zijn komen vallen, alsof ze de hele dag nog niets hebben aangeraakt, mannen die rondlopen alsof ze klaar zijn voor een oorlog.

Een soort piccolo wacht de gasten op en ik zie hoe Belinda door hem welkom geheten wordt.

Kutwif. Belinda. Weet als geen ander hoe ze haar opwachting moet maken. Je blik trekt naar haar toe. Op de een of andere manier beweegt ze zich altijd zodanig dat jij je publiek

voelt, wat dus betekent dat zij de ster is. Bram zet een looppas in om Belinda in te halen.

En ik sta intussen dus inderdaad toe te kijken.

Op de een of andere manier gedraag ik me altijd automatisch als toeschouwer. En het regent.

Van die hele dunne regen, zoals de spray die ze in pretparken gebruiken om mensenmassa's te verkoelen. En mijn haar. Mijn haar, daar kan ik echt suïcidaal van worden, maar echt. Er komt een dag dat je mij met een mislukt kapsel op een met bloed besmeurde witte tegelvloer aantreft omdat ik met een nagelschaartje naar mijn hart heb proberen te knippen. Een druppel water en die hele shit krult op. Ik voel hoe mijn haar uit de greep van de haarspeldjes begint te

trekken en zijns weegs gaat. Tegen de tijd dat ik de hal van het feest in loop zie ik er uit als een rockster in een galajurk.

'Hoi Belinda.

Ja, jij ook. Dankjewel.

Ik ga even muntjes halen.'

Ik pak mijn telefoon, geef Dabir de stand-upcomedian slash taxichauffeur een twee sterren recensie en vlucht de wc in.

Naomi steekt een sigaret op.

GILLIS Je rookt

NAOMI O, mag dat niet hier.

GILLIS Eigenlijk niet.

NAOMI En als ik jou twintig euro geef, kijk je dan de andere kant op?

GILLIS Zo werk het niet.

NAOMI Hoezo niet? Pissen kost vijftig cent en dan krijg je een lolly. Ik geef jou twintig euro en een sigaret.

Gillis kijkt Naomi aan.

NAOMI Ik ben gespannen, okay?

GILLIS Rook je niet als je niet gespannen bent?

NAOMI Ook wel.

Hij kijkt naar Naomi die rookt.

GILLIS Het mooiste is dat het via de adem gaat.

Dat je juist op de manier waarop je het leven inhaleert de dood binnenlaat. Daar verderop is het rookbalkon. Sterkte straks.

NAOMI Ineens schiet me te binnen wat ik vannacht droomde. Midden in de nacht werd ik

wakker. Ik schrok niet wakker, maar ik ontwaakte gewoon alsof het ochtend was terwijl het in werkelijkheid 3:00 uur 's nachts was. Het was stil. Ik liep naar mijn slaapkamerraam, schoof het gordijn opzij en staarde naar buiten. Ik kan niet zeggen waarom ik dat deed, ik word wel vaker wakker 's nachts maar ik kan me niet herinneren dat ik een van die keren het gordijn opzij geschoven heb en uit het raam heb gestaard. De straat buiten leek wel een zwart-witfoto. Geen wind, geen beweging. Geparkeerde auto's, tegen blinde muren steunende fietsen, doodstille bomen. Toen liep er doodkalm een kat in beeld. Hij bewoog zich traag over de stoep, streelde met

het puntje van zijn staart langs een auto, bleef even bij de voorband staan om daar zijn pis overheen te sproeien. Op het moment dat de kat onder de auto verdwijnt, komt er een man in zwart fleece mijn straat in gerend. Hij gaat op het kruispunt staan. In zijn rechterhand draagt hij een wapen, met zijn linkerhand maakt hij een aanjagend gebaar. Een squad van zeker acht mannen komt in looppas mijn straat in, ze posteren zich met hun wapen in de aanslag voor onze voordeuren. De man op het kruispunt gebaart naar achter onze huizen. Ik sluip naar de achterkant en kijk de binnentuin in. Mannen gooien hun wapen over de schutting en klimmen er zelf achteraan. Door

de bosjes sluipen ze naar hun post, onze achterdeuren. Alleen maar pratend via hun stille, doofstomme gebaren. En even is het weer zo stil als dat het net nog was, maar dan met een formatie in beeld. Alles staat in positie nu, alles wacht op een bevel en als ik naar mijn telefoon toe ren en hem koortsachtig probeer te ontgrendelen, breekt het hout van de deur en stormen ze binnen.

Ik trap mijn sigaret uit, keer terug naar binnen en dans. Rob vindt de nieuwe hashtag volkomen duidelijk. Jan-Jasper tettert in mijn oor dat Ajax meer voorlichters dan fans heeft. In Den Haag en Brussel zijn twee keer zo veel

lobbyisten als journalisten. Journalistiek is moeilijk. Twitter is makkelijk.

GILLIS Ja maar Twitter is een meningenmedium. En wij zeggen met onze krant, en meer dan ooit, wij zeggen net in die wereld waarin er zoveel informatie is, moeten wij aan journalistiek doen. Moeten wij, tussen al die meningen door, de feiten aanreiken.

NAOMI Ik gris een OREO van Pierre Robert-kaas van tafel, spoel hem weg met een vingerhoedje velouté van aardpeer met cantharellen en salie en probeer van harte iets te proeven dat ik nog nooit heb geproefd.

Thomas wijst me er op dat Belinda en Bram over me staan te smiespelen. Ze kijken

inderdaad mijn kant op, en nippen geniepig van hun rietjes. Maakt mij niet uit. Bij de trap staat een gast me in het halfduister aan te kijken.

Onbewogen. Ik kijk hem lang aan maar hij kijkt niet weg, dus ga ik uit zijn gezichtsveld staan. En kijk een andere kant op.

Natuurlijk krioelen er overal mensen door elkaar op zo'n feest maar soms zie je een logica, een formatie. Er maakt zich een aantal uit de massa los, en bij elke in- of uitgang gaat zo'n gast staan, hij doet niets, wacht gewoon op een order of een teken, probeert niet op te vallen. Ze dansen niet, ze drinken niet, ze zoeken alleen elkaars blik. Ik check de nooduitgangen, doe ik altijd, ik gedraag mij al jaren als een

oorlogsveteraan, kies mijn tafeltjes nooit
midden in de ruimte, duld geen mensen in mijn
rug en controleer als iemand van de vrijwillige
brandweer waar de nooduitgangen zijn. Het
moment waarop een rij trotse obers met
dienbladen met champagne en vuurwerk erop
de zaal binnenkomt gaat bovenaan de trap de
laatste kerel staan en sluit de laatste uitgang af.
Gaat onder het lichtgevende groene bordje met
het vluchtende poppetje erop staan. Ik check de
deuren één voor één, tegelijk knikken de
mannen elkaar toe en steken hun hand in hun
binnenzak, de massa feest door, niemand die
het ziet. Ineens staat Belinda naast mij, hoor

haar stem in mijn oor: 'Gaaf het wel? Heb jij iets gepakt? Heb je nog iets voor mij?'

Ik duw haar van mij af, gooi mezelf over de bar, ren gebukt door zo'n klapdeur voor het personeel naar achteren toe. Panisch ren ik op hakken door de keuken. Weet nog net de deur van een koelcel van de achterdeur te onderscheiden.

Op het achterplaatsje stapel ik als een dolle een trap van lege kratjes op elkaar en werk mij over een muur alsof het een stormbaan is. Mijn jurk scheurt. Mijn naaldhak blijft in een leeg flesje Pepsi steken, binnen klinkt een remix van Major Laser maar ik sta buiten. In een donkere steeg, maar buiten.

Ik kies kant. Ren recht door regenplassen
richting lantaarnpaallicht. Mijn voet wordt nat.
Dan verschijnt ineens een silhouet aan het
einde van de steeg. Ik sterf.

GILLIS Kalm. Kom. Ik breng je naar huis.

NAOMI Ik volg wel.

GILLIS Waar is je schoen?

NAOMI Kwijt denk ik.

GILLIS Doe de andere ook maar uit, zo kun je
niet lopen.

Naomi doet het.

NAOMI Socrates.

GILLIS Wat?

NAOMI Socrates. De arme filosoof, liep ook op
blote voeten door de stad.

GILLIS Hij had er waarschijnlijk geen Woolford panties van tachtig euro over aan.

NAOMI Waarschijnlijk niet. Maar ik weet het niet. Er is maar weinig bekend over de oude Grieken en beenmode.

GILLIS Zwijg maar even en loop mee.

NAOMI Waar gaan we naartoe?

GILLIS Naar huis. Ik breng je naar huis.

NAOMI Gelukkig maar. Gelukkig maar.

2 EEN GEESTES- VERSCHIJNING

koortekst

GILLIS Dit is een spookstad. Natuurlijk is hij nog wel bevolkt, maar er lopen evenveel spoken als mensen in rond. Dag in dag uit doemen hier geestesverschijningen op. Schimmen die een vage indruk achterlaten,

waarvan je de contouren ziet als ze een pakketje komen afleveren, je huis komen repareren of je met hun taxi door de stad vervoeren, maar die verder nooit echt gezien worden. Zonder notie schuifelen ze vlak langs je heen.

Wij zijn decennia lang een optische illusie geweest, zoals alles een illusie is tot het ineens bestaat, tot het is opgestaan en recht voor je staat met een mes.

Ik ben zo'n geest. Zo'n vleesgeworden illusie. Ik ben zo goed als gestorven en zweef hoog boven de stad. Kijk op u neer. Ik hou mij met mijn armen in evenwicht en blijf op één punt hangen, recht boven uw centrum, uw hart. Als

een biddende roofvogel. In deze stad kijkt niemand naar boven, dus is er geen verschil met toen ik nog op straat rondliep: niemand die mij ziet. Drie dagen hang ik al hier boven de stad, en het feest in de stad gaat onophoudelijk door, breidt zich uit als een olievlek, als een meerdaags festivalletje.

Zeker, ik was een mens. Aan dezelfde wetten onderhevig als ieder ander. Maar nu niet meer. Ik ben ontstegen. Ik kan van alle kanten komen nu.

En haar, het jonge Batavierenmeisje, voor haar aangezicht ben ik verschenen. Haar heb ik aan de hand genomen en met een list meegelokt en losgelaten in onze tuinen, achtergelaten in een

deel van haar stad dat zij nog nooit heeft
hoeven zien.

Kijk. Zie hoe koortsachtig zij zich voortbeweegt.

Haar heb ik besmet. Zij is steeds op mij

bedacht. Zij vermoedt mij aan alle kanten.

Zij is het die nu ronddwaalt en op haar beurt in

de steek gelaten wordt, terwijl een

zuidwestenwind zich tot storm opblaast, de

toppen van de bomen geselt, de bladeren doet

vallen alsof het voorgoed herfst is, komt zij tot

het besef dat de horizon niet een rechte lijn

maar rond is. Het kan van alle kanten komen

nu.

3 EEN BARRE TOCHT

HUISWAARTS

NAOMI Ik heb geen idee waar ik ben. Ik ben in
een deel van de stad waar ik nog nooit ben

geweest. Er is geen enkele straatnaam die me iets zegt. Die een belletje doet rinkelen.

Ik moet hier weg. Ik open mijn Uber-app, maar die toont alleen maar lege straten en een zwarte balk: 'geen auto's beschikbaar.'

Ik moet in beweging blijven. Mij verplaatsen en hopen dat ik in de straal van een auto kom die online is. Ik dwaal ontredderd rond tussen flatgebouwen, over lelijke behondenpoepte groenstroken. Het is hier gratis parkeren en ik ben moe. Zo moe. Maar ik moet door. Ik moet door lopen.

Ping. Gillis op

Houcine, een solide man in een modern denimjasje met een denkershoofd. Hij rijdt in

een betrouwbare gezinsauto: de Volkswagen Passat Stationwagon. Drie en een halve sterreview, meer sterren dan een luitenant-generaal. Kom me halen, please, please, kom me halen.

GILLIS Goedenavond dame.

NAOMI Hai. Hai. O, je hebt geen idee hoe blij ik ben dat jij er bent.

GILLIS Ik was eigenlijk op weg naar huis.

NAOMI U moet me naar huis brengen.

GILLIS Zie je dat?

NAOMI De sterrenhemel?

GILLIS Nee, iets lager. Dat balkonnetje daar.

NAOMI Ja.

GILLIS Dat is mijn huis. Ik ben bijna thuis.

NAOMI Is dat uw huis?

GILLIS Ja. Wilt u even binnenkomen? Dan kunt u zich opwarmen.

NAOMI Ik heb er op dit moment alles voor over om naar mijn eigen huis te gaan.

GILLIS Haha, alles? Let op wat u zegt.

NAOMI Ik betaal u wat u maar wilt.

GILLIS Wij mogen volgens de policy van Uber geen fooien aannemen.

NAOMI Ik smeeek het u.

GILLIS Weet u wat vreemd is?

NAOMI Nee. Nee, dat weet ik niet. Dat weet ik niet.

GILLIS Een paar uur geleden nog maar heeft u een ritje van mij geannuleerd.

NAOMI Hè? Wat? Dat kan niet.

GILLIS Jawel, hoor. Kijkt u maar.

Waarom heeft u dat gedaan?

NAOMI Ik had geen verbinding. Ik had geen verbinding.

GILLIS Dat kan bijna niet, dan komt er bij mij 'bad connection' op het scherm te staan.

NAOMI Misschien heb ik de rit toch geannuleerd. Ik wilde net vertrekken, toen ik erachter kwam dat ik mijn kat nog eten moest geven. Toen heb ik de rit geannuleerd. Voor mijn kat. Voor mijn kat.

GILLIS Dat is nobel. Ik ben dol op dieren.

NAOMI Ik ook. Ik ook.

GILLIS Ik zou zelf wel een hond willen, maar dat is een beetje lastig op veertien hoog.

NAOMI Nee, dat kan niet. Dat gaat niet.

GILLIS Weet je wat? Ik rijd u wel even naar huis.

NAOMI O, echt, echt? Dat is echt te gek.

GILLIS Geen probleem. Wil je een flesje water?

NAOMI Dankjewel, dankjewel. Jullie moeten elke dag een goede daad doen, toch?

GILLIS Wie? Taxichauffeurs?

NAOMI Nee, laat maar. Ik heb een keer ergens iets gelezen. Ik ben te moe nu. Fijne auto.

GILLIS Ja.

NAOMI Deze stoelen zitten echt hemels. Zijn ze verwarmd?

GILLIS Nee.

NAOMI Ik val bijna in slaap.

GILLIS Ga maar lekker slapen.

NAOMI Moet ik mijn adres nog even intoetselen?

GILLIS Niet nodig. Ik weet waar je woont.

NAOMI Okay.

Naomi slaapt.

GILLIS *fluistert* Sterkte straks.

4 THE MORNING AFTER

NAOMI Iemand heeft de panty van mijn benen gestroopt en naast mijn bed op een stoel gelegd. Wie heeft dat gedaan? Hoe kom ik hier zo terecht? Hoe laat is het? Het voelt alsof het dag is. Zou het buiten donker zijn? Ik heb mijn jas nog aan, maar lig verder naakt onder de dekens. Waarom zou iemand dat doen? Al je kleren uittrekken, maar je wel met je jas

aan in bed leggen. Ik check mijn klerenkast, achter de deuren en de bovenkant, onder het bed, achter de gordijnen, als mijn slaapkamer ontzet is trek ik snel kleren aan en dwing mijzelf de gang op. Houd mijn adem in en check sluipend de wc, de douche, de keuken, alle mogelijke bergplaatsen ter grote van een mens, een choreografie van angst tot achter de bank in de woonkamer.

GILLIS Wat woon je leuk.

NAOMI *schrikt* Aaah!

GILLIS Leuke bank.

Naomi pakt ongezien een keukenmes op.

GILLIS Gaat het? Gaat het wel?

NAOMI Ja. Niet dichterbij komen.

GILLIS Je maakt een beetje een wiebelige indruk.

Naomi negeert Gillis.

NAOMI Ik hoor niks. Ik zie niks. Er is niks aan de hand.

GILLIS Soms stel je jezelf iets zo levendig voor, dat het niet eens meer hoeft te gebeuren. Het is al aan de hand. Weet je nog? De eerste keer dat ik je zag? En jij mij? Je speelde met je kleine broertje op het strand, op zoek naar krabbetjes en schelpen, op handen en voeten kroop je door een massagraf van weekdieren, terwijl zonnestralen je huid schroeyden. Ik bekeek je van een afstandje en werd getroffen door je kinderlijke charmes, zoals ooit ook Zeus op een

strand in de buurt van Sidon getroffen werd door de spelende Fenicische prinses Europa.

NAOMI Sorry, ik hoor vaker verhalen van hoe een man als een blok voor een vrouw valt.

Mannen maken in hun hoofd vaak hele liefdesverhalen mee, terwijl een vrouw in feite gewoon een beetje vermoeid en verveeld voor zich uit zit te staren.

GILLIS Jij was vier jaar oud die dag.

NAOMI Ik kijk nergens meer van op.

GILLIS Op een zeker moment trok je het schepje uit de handen van je broertje. Die begon te huilen en jij liet hem achter en zette het op een lopen. Richting de zee. Richting de branding. Recht op mij af. Vlak voor mij bleef je stil

staan, tegen de zon in keek je naar me, zodat ik je gezicht van dichtbij kon bekijken. Het gezicht van een mens die bij zichzelf te rade gaat. Je richtte je blik naar je voeten, beet beteuterd op je lip, draaide je om en rende terug naar je broertje om hem het schepje terug te geven. Je moeder veerde op van haar badlaken en kwam op je af gerend. Op slag werd je beloond met een ijsje.

NAOMI Ik heb zoveel ijsjes gegeten in mijn leven.

GILLIS Die dag besloot ik dat ik bij je hoorde. Ik ben mee in gestapt in de volgepakte auto met het strandzand op de achterbank en ben bij

je ingetrokken, zoals de zonnebrandcrème in je huid.

NAOMI Dat zal wel ja. Nu heb ik liever dat je de deur achter je dicht trekt en mijn huis verlaat.

GILLIS Ik heb gezien hoe jij als een middenstandsschat gekoesterd werd. Hoe je opgegroeide in tuinrijke buitenwijken. Tussen garagedeuren en speelpleinen. Hoe je met overdreven overbezorgdheid warm gehouden bent in de goedkoopste stoffen. Hoe je op nieuwe schoenen naar het schooltje in de nieuwbouwwijk liep met de best mogelijke cito-score. Ik liep altijd een stap achter je en zo zijn wij opgegroeid in felgekleurde confectiekleren met een vreemde pasvorm.

Maar omdat wij zo snel groeiden, groeide de vraag naar de kleren met ons mee en zo hebben wij ons veranderd in een afzetmarkt.

Tot je achttiende reed jouw vader ons in zijn Japanse auto naar school, voor jij de eerste trede van een trap raakte, riep je moeder vanaf de bank: 'Pas op op de trap!' Op een trap kun je je nek breken, op een schommel kun je je voortanden eruit breken, geld is snel op, niet rennen met een schaar in je hand of met een lolly in je mond. Tot je achttiende ben je als een soort humpty dumpty behandeld.

Naomi zwijgt.

GILLIS Ik lichtte ondertussen je zwaarmoedige gedachten bij, die je baarde op je puberbed. Een

wereld waar je je hoofd van weg wilt draaien, die je in een theatrale bui het scheermes aan de polsen doet zetten, omdat je weet dat verder leven, handen vuilmaken betekent.

Je snijdt niet. Natuurlijk niet. Je gebruikt het mesje gewoon waar het voor bedoeld is. Je werkt je bikinilijntje bij, je trekt je kleren aan en je schuift bij je ouders aan voor het avondeten. Toch?

NAOMI Een mens moet eten.

GILLIS Daarna, ergens tijdens je tournee langs smerige studentenhuizen ben ik je uit het oog verloren.

NAOMI Je neemt je voor om contact te houden, maar het verwatert als een pilsje in de regen.

GILLIS Ik heb hemel en aarde bewogen om bij jou te blijven.

NAOMI Laten we dit nou niet pijnlijker maken dan het al is.

GILLIS Het is niet pijnlijk. Ik ben gewoon nieuwsgierig waarom je zoveel moeite hebt gedaan om mij van je af te schudden.

NAOMI Luister, ik ben gewoon vijf jaar bezig geweest met promoveren, ik heb gewoon echt weinig ruimte gehad voor andere dingen,

OKAY?

GILLIS Fair enough. Fair enough. Het is geweldig om te zien dat je nog steeds de kracht hebt om 's morgens je bed uit te komen. Dat lijkt me dan toch hard werken. Toch?

NAOMI Ik ben vijf jaar bezig geweest met promoveren. Ik heb zo ontzettend veel gespecialiseerde kennis. Ergens is het niet erg toch? Dat ik geen tijd heb? Heeft niet iedereen zijn handen vol aan zichzelf? Probeert niet iedereen gewoon zijn eigen ding op de rit te krijgen? Er is niets wat mij nog in de gelegenheid stelt om iets anders te doen. Aan het eind van de gemiddelde dag heb ik amper nog de puf om te netflixen.

GILLIS Daar komen we samen wel uit.

NAOMI Sorry, ik heb niet meer zoveel met het 'wij-gevoel'. Ik vind dat lastig, om me op één lijn te plaatsen met ieder ander die uit een nieuwbouwwijk is komen kruipen. Al die

mensen die proberen groter te worden dan hun eigen afkomst, ik kan daar maar moeilijk naar kijken.

Hoeveel mensen er hier wel niet hun hoofd breken over hoe ze nu eindelijk weer eens een zorgeloze dag kunnen doormaken. Het kost mij godverdomme een halve ochtend om al die kleine hebbedingetjes van mij zo neer te zetten en te ordenen dat ze mij weer fatsoenlijk vertegenwoordigen. Dat het klopt, begrijp je?

Voor het middag wordt, leef ik in een schuld die ik van mijn leven niet meer krijg afbetaald en ondertussen stel ik iedereen die met mij te maken heeft aan één stuk door teleur. Schiet ik continu tekort terwijl ik koortsachtig blijf

ratelen om het goed te praten. De brandjes te blussen, terwijl ik op mijn beurt de praatjes van alle anderen om me heen aanhoor, die op het punt staan om net zo hard door de mand te vallen als ikzelf.

Ik knik van ja en ik praat terug, ik knik van ja en ik praat terug en ik hou mij vast aan mijn modebladenmooiheid. Die ik koester als een vervagende schat, terwijl ik munt probeer te slaan uit mijn, naar achteraf blijkt, nutteloze educatie. Sla ik mijn beide armen uit naar functies waar ik zo overgekwalificeerd voor ben dat het wel een grap lijkt.

Mij hebben ze net zo goed beloofd dat ik alles zou krijgen wat mijn hartje maar begeert.

Jij bent niet de enige die dag in dag uit wordt misleid.

Moet je mij toch zien, in mijn arbeidershuisje.

Ik doe toet toet in mijn kleine middenklasse

auto. Houd moed. Houd je goede referenties bij

de hand. Op dit moment kom je nog niet zo

rond, maar je houdt het toch een soort van vol.

GILLIS Pas vrij recent is het gelukt om de

hersenslam van een muis zo te bewerken dat

hij niet meer kan zuchten. Het kan nu niet zo

lang meer duren of ze kunnen het ook bij

mensen voor elkaar krijgen.

NAOMI Gelukkig maar. Gelukkig maar.

GILLIS Laat het nu maar even los en ga maar

lekker slapen.

NAOMI Ja. Ja. Maar ik zou toch wel heel graag zien dat jij wegging nu.

GILLIS Dat gaat denk ik niet. Maar dat is niet erg.

5 ARGUS EN HERMES

koortekst

GILLIS Er was een tijd dat wij onze eigen scherpste bewakers waren. Dat wij onszelf strak in de gaten hielden om ons te behoeden voor acties die onze eer te na waren.

Wij hebben lang een soort van derde oog gehad, dat ons bekeek, ons doen en laten op waarde schattend zoals Argus, de honderdogige reus in naam van Hera de mooie Io scherp in de gaten hield om haar voor overspel te behoeden met haar man Zeus. Maar zoals Argus' ogen alle honderd tegelijk in slaap gespeeld werden door de muziek van Hermes, zodat Zeus toch zijn

prooi kon bestijgen, zo is ook ons derde oog ons ontvallen.

Natuurlijk, wij voelen ons nog steeds bekeken, maar niet meer door een innerlijk oog. Altijd door de ogen van een ander die een bres probeert te slaan in de waterdichte dramaturgie van ons leven. Die ons probeert te ontmaskeren. Neer te halen. Te gronde te richten.

Dat andere oog zijn we kwijt. Soms. Heel af en toe nog maar, schiet het even wakker en kijkt het verschrikt om zich heen. Zoals je zelf wel eens gillend wakker schiet, badend in het zweet, wartaal uitslaand, uit alle macht proberend vat te krijgen op wat er nu precies gebeurd is. Maar je weet het niet.

6 EEN ANGSTSTUIP

muziek van het feest klinkt

NAOMI Ik ben een schuw vanachter de gordijnen loerend wezentje geworden. Als een vrouwtje van tachtig gluur ik eerst door het spionnetje voor ik de deur voor iemand open. Ik praat door brievenbussen, houd mijn voet achter de deur als ik 'm open zodat niemand hem zomaar verder open kan duwen. Ik blijf in de badkamer staan luisteren bij de deur als ik de douche heb uitgezet, om te horen of er onderwijl niemand naar binnen is geslopen. Waterdamp stijgt op vanaf mijn naakte lichaam en ik word langzaam koud. Hoe lang zit ik al binnen? Een dag? Een week? Een maand? Ik ben een schuw vanachter de gordijnen loerend wezentje geworden. Alsof ik

godverdomme op 'm zit te wachten. En hoewel ik weet dat dat totaal niet zo is, lijkt mijn lichaam er van overtuigd dat hij elk moment binnen kan komen.

Gillis op. Sluit de uitgang af. Reikt met zijn hand in zijn binnenzak. Naomi blijft rustig kijken. Gillis trekt een pistool. Naomi raakt op slag in paniek.

GILLIS Ssst. Het is niet echt. Het zit in je kop.

Het zijn de ruisende verwarmingsbuizen, de wind die met de takken speelt. Ik ben het niet.

Ook vanavond zal ik niet naar je toe komen.

Ssst. Heb je pijn? Ben je zo bang? Je lijkt wel vervloekt. Alsof er iets van binnenuit bezit van je genomen heeft en je langzaam verteert.

Naomi wil gaan gillen. Gillis houdt zijn hand stevig voor Naomi's mond.

GILLIS Ik heb geprobeerd het lot van de wereld in handen te leggen van de aarde zelf. Om het toe te vertrouwen aan de bergen, de zee en de rivieren. Maar zij aanvaardden het niet.

Bevreesd dat zij niet in staat zouden zijn de verantwoordelijkheid te dragen. Dus nu dacht ik dat jij misschien wel geïnteresseerd zou zijn.

NAOMI Hoezo ik? Kijk eens omhoog! Er hangen peertjes aan het plafond. Al die tijd dat ik hier woon heb ik nog niet eens een fatsoenlijke lamp weten te ritselen. Denk je echt dat ik woonkamer-overstijgend actief zou kunnen zijn? Arme ik.

GILLIS 98% procent van de wereldbevolking is armer dan jij.

NAOMI Ze zijn niet armer, ze hebben minder geld. Maar zij hoeven ook geen huur van 1200 euro per maand op tafel zien te leggen...

GILLIS Jij ook niet.

NAOMI Nou, reken maar van yes.

GILLIS Je kunt ook buiten deze stad gaan wonen.

NAOMI Ja, om om 6:00 uur 's morgens in de file te gaan staan zeker.

GILLIS Er rijdt een trein.

NAOMI En dan? Voortaan na mijn werk met een ov-fiets afreizen naar een of ander gat, waar geen zak te doen is?

De hele reden dat ik me uit de naad werk is om hier rond te kunnen lopen, en ik red het maar net, of beter gezegd net niet, dus kom niet bij mij aankakken met je verwijten.

GILLIS Bij wie dan wel?

NAOMI Weet ik veel. Stop gewoon met dat gezeik. Ik vind dat niet zo fijn nu.

GILLIS En het hele universum is opgericht om het jou naar de zin te maken.

NAOMI Ik heb koppijn, okay. Ik heb de hele week hard gewerkt.

GILLIS Denk je dat je de enige op de wereld bent die hard heeft gewerkt?

NAOMI Totaal niet. Maar mijn energie is nu op. Dat is alles.

GILLIS Voor de meeste mensen is 'mijn energie is nu op' niet eens een reden om te stoppen met werken, laat staan een reden om te stoppen met nadenken.

NAOMI Moet je ZZP'er worden. Kun je je eigen tijd indelen.

GILLIS Jij vindt jezelf echt de moeite waard, hè? De liefde die jij voor jezelf voelt is zo groot, dat er geen plek meer is voor iets anders.

NAOMI Om van je te laten houden, moet je eerst van jezelf houden.

GILLIS Maar er houdt helemaal niemand van jou. Met je kleren. Met je dure quasi nonchalante kapsel. Met je tas. Met je minimalistische kettinkje om je nek en de

retro knopjes in je oortjes. Denk je echt dat er iemand oprecht wil weten wie jij nou bent, als je zo met je neus omhoog, door de stad dwaalt alsof je de weg aan het zoeken bent terwijl je die donders goed weet. Met een air alsof elke ontmoeting je toevallig overkomt. Je slecht gespeelde klunzigheid, je weloverwogen in-jezelf-gekeerd zijn. Elke beweging waar jij bij betrokken bent, elke kus die jij ooit hebt gegeven, elke streling die jij ooit hebt gekregen, elke geste van intimiteit is terug te voeren op een berekende, koele, zakelijke strategie.

NAOMI Handel en liefde zijn de grondbeginselen waar ons huwelijk met het kapitalisme op rust.

Een zakelijke overeenkomst is de meest

gezonde relatie die ik me maar voor kan stellen. Mensen hebben graag een aandeel in elkaars geluk.

GILLIS Ik probeer je aan je verstand te brengen dat miljarden mensen je hartgrondig haten.

NAOMI Waarom zou iemand mij haten?

GILLIS Waarom zou iemand van jou houden?

Wat is er zo begeerlijk aan jou en aan je leven?

Jij, überfanatieke spier met een eeuwige

glimlach om je mond die er met geen

mogelijkheid af te rammen is.

NAOMI Slecht nieuws kun je het beste met een glimlach brengen.

GILLIS Wat is het slechte nieuws dan?

NAOMI Dat ik totaal geen boodschap aan jou heb. Echt. Je boeit me niet in het minst.

GILLIS Jij bent het radicaalste wezen dat ik ken.

Alle energie die jij hebt, wend je aan om jezelf in je eigen film te kunnen houden.

Sinds de dood van God, is dit deel van de wereld bevolkt met kinderen. Infantiele scharrelaars met de paniek in de ogen. Die drive om jong te blijven, die angst om alleen te zijn, de drift om zo veel en zo vaak mogelijk te genieten, de waanzin van eindigheid en dat dingen op kunnen raken tergen je tot op het bot.

NAOMI Zeg je nu dat ik weer in God moet gaan geloven?

GILLIS O, nee. Dat gaat niet meer. Wat dood is blijft dood. Ook een God laat zich niet reanimeren. De wereld rust op jouw schouders nu.

NAOMI Jij overschat mij. Ik ben slechts een random iemand. Een mens kan gelukkig zijn in een systeem, of een mens kan ongelukkig zijn in een systeem. Maar verder kan een mens nergens iets aan veranderen. Wij mensen kunnen ons complexe systemen eigen maken, laten inslijten, maar uiteindelijk kunnen we ze niet meer afbreken. Ze blijven overeind. Als termietenheuvels in een verlaten landschap.

GILLIS Verlaat je systeem dan nu het nog kan. Wijs het af.

NAOMI Mij best. Ik kan mijn oude kleren in een container mieteren, zodat ze naar Roemenië gaan, ik kan mijn plastic apart inzamelen, zodat het efficiënter gerecycled wordt, ik wil best verder gaan, maar waar is het verzamelpunt? Waar komt dat dan terecht. Toon mij de debiel die uit puur medeleven zijn eigen huis opgeeft en op straat gaat wonen for the greater good. Als een druppel op een gloeiende plaat. Toon mij zijn lotgenoot die hem niet voor gek verklaart. Mensen zijn gemaakt om naar boven te kijken. Om te reiken. Mensen zijn totaal ongeschikt om een stapje terug te doen.

GILLIS Het gaat waarschijnlijk om kleinere stapjes dan je huis weggeven.

NAOMI Ik word gek van alle kleine stapjes. Van alle duurzame, biologische, fairtrade, slaafvrije charity stapjes waarbij elke keer blijkt dat je niets anders hebt gedaan dan een moderne aflaat kopen bij een matennaaiër. Ik ben helemaal niet in staat om groter te worden dan mezelf. Je was er zelf bij, de eerste keer dat ik empathie toonde in mijn leven, werd ik beloond met een fucking ijsje. Als ik iets goeds doe, dan wil ik daar godverdomme wat voor terug ook.

GILLIS Jij vuile slet. Onverbeterlijke zoetekauw. Hoe kleinzielig is de mens die alleen in staat is iets te voelen als hij zichzelf erin herkent. Hoe

ijdel hij die alleen iets wil doen als hij het idee heeft dat hij er zelf op gekomen is. Zelfs nog als je met je schouders tegen de muur gedrukt wordt, als je door je knieën gaat van angst, als de wraak je bijna als een stijve pik door de strot wordt gedouwd.

NAOMI Neem me niet kwalijk als ik niet de hele dag kan besteden aan het analyseren van problemen die de hele wereld omvatten.

GILLIS Sinds wanneer kun je mensen niet meer kwalijk nemen wat ze niet weten? Wanneer is dat gebeurd? Kom op zeg. Het is juist een verplichting om iemand kwalijk te nemen wat 'ie niet weet, vooral als je het zelf bent.

NAOMI Ik weet precies wat er speelt. Van Syrië, tot China. Van donker Afrika, tot Antarctica tot de sociale onderlaag van de United States. Ik daal af tot de meest obscure delen van het internet, om een totaalbeeld te verwerven van wat er in de wereld gebeurt. Zeg dan, hoe kan ik mijn altruïsme als een geglobaliseerde moeder verspreiden over alle verloren zielen in de wereld?

GILLIS Je hebt de dingen goed op een rijtje zo te horen. Het is alleen jammer dat je woorden tegen lege muren weerkaatsen, dat je relaas stuit op het plafond.

NAOMI Zelfs als niemand mij ziet ben ik een eerstewereldwonder. Mijn innerlijke wereld is

zo groot, zo complex, vanaf de dag dat ik geboren ben is die wereld exponentieel beginnen groeien. Je hebt gelijk, op basis van mijn handelingen stel ik niet veel voor. Maar je moest eens weten wat er allemaal in mij om gaat. Wat ik allemaal voel.

GILLIS Ja, je innerlijke wereld is groot, hè?

Maar ook niet onneembaar. Jij bepaalt niet wie er binnentreedt en wie niet. Ook een innerlijke wereld kan opgeblazen worden.

Dit is nog maar het begin. Ik heb meer dan genoeg munitie om in je kop te kruipen, je lichaam over te nemen en je voor de eerste de beste trein te werpen.

NAOMI Doe dat dan. Geef me even tien minuten om me op te tutten, neem me daarna over en laat me voor dood achter.

GILLIS Let op wat je zegt.

NAOMI Als jij in staat bent mij te doden, waarom leef ik dan nog?

GILLIS Die vraag zou je zelf eens moeten proberen te beantwoorden.

NAOMI Ik heb alles al honderd keer aan mezelf verantwoord, geloof me: het levert niets op. Ik ben moe van het praten. Laat mij toch alleen.

7 EEN TE VOORBARIGE

EPILOOG

GILLIS Er is iets dat elk levend wezen in deze stad verenigt. Een gemeenschappelijkheid, een zekerheid, een fixed event. Los van je ras of je

geslacht, waar je woont of waar je werkt of wat je ook mag doen voor je dagelijks brood of wat je dan ook eet, van wie je ook houdt, op een dag zul je sterven.

Als die dag komt, laat die dag dan vreedzaam, snel en vrij van pijn verlopen. Zoals ook de varkens die te gast zijn in onze abattoirs efficiënt en snel en zonder boe of bah een stalen pin door de kop geschoten krijgen. De varkenskoppen waar de feestende bewoners van deze stad nu ijverig mee rondsjouwen, om ze aan de stadsgrenzen op een stok te spiesen. Die moderne mensen ook altijd, ze lijken maar niet te begrijpen dat een hoofd een lichaam nodig heeft. Los kopvlees rot weg.

Stad, welkom. U bent op uw scharnierpunt
aangekomen. De dag waarvan u geen flauw
benul had dat die ooit zou gaan komen is
eindelijk hier. Want u heeft uzelf onneembaar
geacht. Alsof er een onzichtbare muur om u
heen stond die door de goden zelf gebouwd was.
Inderdaad. Zoals Troje. De stad met de
feestende mensen erin. Feestend met een
zorgeloos gemoed, overtuigd van hun
onschendbaarheid. Feestend tot de melatonine
hen bijkans uit de oren spoot en ze vlak voor de
grote val, eerst nog overvallen werden door de
slaap. Daar liggen ze hun roes uit te slapen. Op
trampolines in achtertuinen. Tussen de
rozenbottels in parken. Geheel gekleed in

onopgemaakte bedden. Slaap zacht, nog even,
want bij uw ontwaken zal de lucht gehuld zijn
in een mantel van vuur.

NAOMI Ochtendrood, water in de sloot.

GILLIS Wees niet bang stad, voor u zal er maar
weinig veranderen. U werd uitgewoond door de
ene beschaving, zij zal slechts vervangen
worden door een andere, zoals een hoerenjager
op de buik van de nog warme hoer kruipt, niet
lang nadat de vorige zijn hielen heeft gelicht.
Slechts een paar gelukkigen zullen weten te
ontkomen. Zij zullen bijtijds ontwaken, gillend
wakker schieten, badend in het zweet, wartaal
uitslaand, uit alle macht proberend vat te
krijgen op wat er nu precies gebeurd is en hun

ogen naar mij op slaan, zoals Aeneas zijn ogen opsloeg naar de verschijning van Hektor.

tegen Naomi Word wakker. Ontwaak. De stad staat al in brand en de huisgoden liggen al kermend aan uw voeten.

8 HET FEEST NADERT

Naomi kijkt uit het raam, schrikt.

NAOMI De mensen trekken uit hun huizen en lopen naar het centrum. Het is bijna ochtend en het feest gaat door.

Kijk de vrouwen. Hun haren staan in vuur en vlam, op hun hoofden dragen zij een rookloos vuur. De mannen schuimen de straten af.

Vechten, vrijen of vermorzelen iets.

Het is totale hysterie. Totale waanzin.

GILLIS Waar wacht je nog op? Pak je spullen.
Vlucht.

NAOMI Waarom?

GILLIS De val is nu vlakbij. Ga en neem uw rijkdommen mee voordat uw arme lichaam van een eenzaam slagveld zal worden getild.

NAOMI Onzin. Er is niets aan de hand. Alleen de zon komt op voor alweer een zorgeloze dag. Ik word wakker. Ik eet. Uit de diepvries of uit blik. Ik kijk tv. Al 10.000 dagen lang.

Mijn eigen universum, waarin mijn hart als een maan om mijn maag draait en zij samen om mijn hoofd heen wentelen met zijn heilige heldere gedachtetjes. Dit is mijn universum.

Hier ben ik geboren met een oerknal. Dit is mij gegeven. Hier moet ik bestaan.

Wij komen uit een ander universum. Mij dat kwalijk nemen is van eenzelfde zotternij als de aarde kwalijk nemen dat zij op de perfecte afstand tot de zon is komen te hangen met de maan aan haar zijde. Dat hier water is. En lucht. Adem.

Wij zijn iets anders, jij en ik. Ik ben allang geen mens meer. Jij bent meer mens dan ik.

Ik leef allang niet meer in deze wereld. Ik sta of val allang niet meer bij oerbos of het behoud van de reuzenpanda. Mijn veiligheid is onafhankelijk van het welzijn van de dijken. Ik ben hypermobiel. Knip met je vingers en ik ben weg.

Ik word wakker. Ik eet. Ik kijk tv.

En het maakt niet uit of de huizen van de stad kapotgeschoten zijn. Want het maakt niet uit tegen welke achtergrond ik besta.

Absolute vrijheid bestaat niet. Natuurlijk strompel ik met een loden ketting om mijn enkel met de hele arme catastrofale wereld eraan. Maar ik loop door. I couldn't care less. Ik kan me er niet door laten afleiden, want ik heb geen tijd. Kijk hoe ik mij beweeg. Als ik maar beweeg.

...

Nu ben ik alleen.

Eindelijk vrij.

Vrij van verwijten.

Mijn gordijnen zijn gesloten.

Mijn meubels staan in de hal
en barricaderen de deur.

Ik transformeer.

Ik gloei, ik vlieg.

Kijk mij nu eens.

Ik vlieg.

Kijk mij nu eens.

Deze sidderende ruimte

waar realiteit en verbeelding samensmelten,

waar ik alle liefde en tranen en vreugde

in een oogwenk kan bestellen en voelen.

Dit is waar het is.

Dit is waar ik leef.

Hier ben ik.

En hier zal ik blijven in alle dankbaarheid.

O god.

Mijn voorrecht.

Dankbaar te kunnen zijn.

Bevoorrecht.

De schrijver dankt Euripides, Virgilius, wikipedia, Xavier Rudd, nu.nl, Father John Misty, Masterchef USA, nieuwetijdskind.com, Nick Cave, Modern Family, De Volkskrant, Netflix, Kevin Spacey, en vele anderen voor hun tomeloze inzet. Zonder hun onvrijwillige medewerking had deze wereld of in ieder geval deze tekst desalniettemin nooit in deze vorm tot stand kunnen komen.

Q&A ging bij Dood Paard in première op 5 april
2016 in Theater Frascati in Amsterdam

Spel

Gillis Biesheuvel

Naomi Velissariou

www.doodpaard.nl

Rik van den Bos (1982) studeerde in 2008 af aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht als schrijver. Hij schrijft onder andere voor het Ro Theater, NNT, Toneelschuur Producties, Firma Rieks Swarte, de Veenfabriek en Lunchtheater Bellevue. In 2010 ontving hij het Charlotte Köhler Stipendium voor zijn eerste drie toneelteksten. Samen met theatermaker Maurits van den Berg richtte hij toneelgroep *Berg & Bos* op.

www.tgbergenbos.nl

Toneelwerk

Q&A – 2016

*Een coming of age voor bejaarden** – 2016

Van Waveren – 2015

De perzik van onsterfelijkheid – naar het
gelijknamige boek van Jan Wolkers – 2015

*In Vrede** – 2015

Leger – 2015

Mijn Tweede – 2015

*Een geschenk uit de Hemel** – 2014

I See you – 2014

Cookies – 2014

*Drive-in** – 2013

Vreugdetranen drogen snel – 2013

In Limbo – 2013

De Jazzbarones – 2013

Mijn Ede – 2012

Mr Jones – 2012

*Solness** – 2012

*Het jaar van de Schlager** – 2011

Uittocht – 2011

Fietsen – 2010

*Wij zijn grijs gebied** – 2010

*Berm** – 2009

*Teksten verschenen in de reeks van De Nieuwe
Toneelbibliotheek (nummers 322, 310, 271, 230,
193, 121, 120, 66, 23)